

ΠΑΤΡΙΣ

Ἐκδίδεται κατὰ Σάββατον

Ἐτησίαν συνδρομὴν προπληρωτέα Ἐν Χανίοις καὶ τῷ τμήματι αὐτῶν μετ' 2 Ῥεθύμνη καὶ Ἡρακλείω » 2 1)2 τῷ ἐξωτερικῷ . . . φράγκα 15	Πᾶσα αἴτησις ἀπευθυντέα πρὸς τὸν Διευθύνοντα τῆς «Πατρίδος» τὰ ἀποστελλόμενα ἔγγραφα καὶ μὴ δημοσιεύμενα δὲν ἐπιστρέφοντα ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΑΚΗΣ Διευθυντὴς καὶ Συντάκτης.	Τιμὴ καταγορίσεων Ἐν τῷ σώματι τῆς ἐφημερίδος Δι' ἕκαστον στίχον . . . Γρ. 3 Ἐν ταῖς εἰδοποιήσεσι . . . 2
---	---	--

(Συνέχει ἐκ τοῦ προηγούμενου φύλλου.)

Περὶ τῆς ἐτέρας πορείας μου ἐν τῇ περυσινῇ Συνελεύσει δὲν ποιῶμαι λόγον, διότι θέλω ἐκταθῆ πολὺ καὶ διότι πιστεύω ὅτι ὑμεῖς ἔχετε γινῶσιν αὐτῆς. Μόνον περιορίζομαι νὰ εἶπω ὅτι μετὰ τινῶν ἄλλων συναδέλφων μου εἰς τὴν Συνέλευσιν, ἦτο καὶ πρότασις περὶ ἀναδιοργανισμοῦ τοῦ Γεν. Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἣν κατέδειξεν ἡ ἀνάγκη τῆς βελτιώσεως τῶν κατ' αὐτὸ, τὰ ὅποια διετέλου ἐν ὄλως ἐκρυθμῶν κατὰστασιν, ἐπιβλαβῶς ἐπιδρώσαν ἐπὶ τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου, ἧτις ὅμως πολυήμερα ἀμέσως ὑπὸ μεγάλης ἀντιπολιτεύσεως ἀπεκρούσθη.

Ἐάν ὅμως κατὰ τὴν περυσινὴν σύνοδον τῆς Συνελεύσεως πᾶσα ἰδέα βελτιώσεως τοῦ Γεν. Διοικητ. Συμβουλίου ἐναυάγητε, κατὰ τὴν ἐρετεινὴν εὐτυχῶς ἐν ἡ ἐπίσης ἔλαβον μέρος, εἶχε τὴν πρωτεύουσαν θέσιν. Εἰς τοῦτο συνετέλεσαν κατὰ μέγα μέρος πράξεις τινες τοῦ Γεν. Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐξερχόμεναι ὄλως τῶν ὁρίων τῆς ἀρμοδιότητός του καὶ εἰσερχόμεναι εἰς κύκλον ἀπτόμενον τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς τῆς Συνελεύσεως. Ἀεπτομερείας θεωρῶ περιττὸν νὰ ἐκθέσω ἐνταῦθα, διότι αὐταὶ εἶνε γνωστῶτεραι εἰς ὑμᾶς ἢ εἰς ἐμέ. Τοῦτο μόνον λέγω ὅτι παρὰ πάντων γενικῶς τῶν συναδέλφων μου, μὴ ἐξαιρουμένων μηδὲ τῶν μουσουλμάνων, ἀνεγνωρίσθη ἡ ἀνάγκη τῆς ταχίστης ἀναδιοργανώσεως τοῦ Γεν. Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ βάσεων περιοριζουσῶν πᾶσαν ἀνθαίρετον καὶ ἐκνομον ἐνέργειαν αὐτοῦ καὶ ἐγγυωσῶν τὴν παρ' αὐτοῦ ἐπιτυχίαν καὶ ἀμεσον προστασίαν τῶν συμφερόντων τοῦ τόπου. Κατανοοῦντες μάλιστα ἅπαντες οἱ χριστιανοὶ πληρεξούσιοι τὸ φαινομενικὸν τῶν δικαιωμάτων τῆς Συνελεύσεως, ἐνομιζόμεν ὅτι θὰ ἐξεπλήρου πληρέστατα τὴν ἀποστολὴν τῆς ἡ λήξασα αὐτῆς σύνοδος ἐάν κατῶρθον νὰ βελτιώσῃ μόνον τὴν κατάστασιν τοῦ Γεν. Διοικ. Συμβουλίου καὶ τοῦ Ἐρετειοῦ χωρὶς νὰ ψηφίσῃ ἕτερον τι νομοθέτημα. Δυστυχῶς οἱ μουσουλμάνοι συνάδελφοί μας, ὧν ἡ σύμπραξις ἦτον ἀπαραίτητος ὅπως ἐπιτύχωμεν τὴν ψήφισιν νομοσχεδίου τινος ἀναδιοργανοῦντος τὸ Γ. Διοικητικὸν Συμβούλιον, ἀφοῦ ἐπὶ πολὺν χρόνον μᾶς ἐτυράννησαν μὲ τὰς διαπραγματεύσεις των, τὰς ἐνστάσεις των καὶ τοὺς ἰσχυρισμοὺς των ἐπὶ τέλους ἠρνήθησαν πᾶσαν σύμπραξιν των μὲ ἡμᾶς εἰς τὴν ψήφισιν τοῦ περὶ Γ. Διοικητικοῦ Συμβουλίου νομοσχεδίου μας, φοβούμενοι μὴ δι' αὐτοῦ ἐπιδιώκομεν ν' ἀποσπάσωμεν τὴν Κρήτην ἀπὸ τῆς Τουρκίας ἢ ἐλαττώσωμεν τὴν κυριαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ Σουλτάνου ἐπὶ τῆς Κρήτης καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Γ. Διοικητοῦ. Περὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου δὲν νομίζω ἀναγκαῖον ἐν τῇ παρουσίᾳ ἐκθέσει νὰ εἶπω πλεῖον, διότι αἱ γενόμεναι ἐν τῇ Συνελεύσει συζητήσεις ἱκανῶς νομίζω διεφώτισαν τοῦτο καὶ ἐπεισαν πάντας ὅτι εἴχομεν

δικαίον νὰ παύσωμεν πᾶσαν σχέσιν μετὰ τῶν μουσουλμάνων, ἀφοῦ μυριστὴν ἤδη φορὰν ἐπίστημεν ὅτι εἶνε ἀδύνατον νὰ εὐρωμεν παρ' αὐτοῖς κόκκον προοδευτικῶν πνεύματος καὶ νὰ ζητήσωμεν νὰ ἐπιψηφίσωμεν μόνον οἱ χριστιανοὶ τὸ νομοσχέδιόν μας. Ὅλιγα τιμὰ μόνον θὰ εἶπω περὶ αὐτοῦ ὅπως δικαιολογήσω ἐμαυτὸν διὰ τὸ νομοσχέδιον τοῦτο, οὗ τὴν σύνταξιν μοι ἀνέθεσεν ἡ ἐμπιστοσύνη τῶν συναδέλφων μου χριστιανῶν. Συντάττων τὸ νομοσχέδιον τοῦτο δὲν ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ δημιουργήσω ὑπουργεῖον, ὡς κακόβουλοί τινες καὶ φίλοι τῶν τουρκικῶν συμφερόντων διέδωκαν. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν καὶ ἂν εἶχον, δὲν θὰ ἐδέχοντο οἱ συνάδελφοί μου. Ἀπλῶς καὶ ἐγὼ καὶ οὗτοι ἀπεβλέπομεν εἰς τὸ νὰ εἰσαγάγωμεν τάξιν εἰς τὸ χάος, τὸ ὅποιον ἐπεκράτει ἐν τῷ Γ. Διοικητικῷ συμβουλίῳ καὶ νὰ καταστήσωμεν τοὺς συμβούλους οἰκείους εἰς τὸν σεβασμὸν τῶν νόμων καὶ τὴν προστασίαν τῶν δημοσίων συμφερόντων. Ἡθέλομεν οὐχὶ νὰ φέρωμεν νέον σύστημα, ὅπερ ἄλλως τε ἐγνωρίζομεν ὅτι ἦτον ἀδύνατον νὰ γείνη δεκτὸν παρὰ τῆς Ὑψ. Πύλης, ἀλλ' ἀπλῶς νὰ βελτιώσωμεν τὸ ὑπάρχον σύστημα καὶ κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ μὴ μεταβάλλωνται αἱ βάσεις τοῦ Ὁρ. Νόμου. Τὶ ἐπράττομεν διὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦτου; 1ον) Ἐχωρίζομεν τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Γ. Διοικητικοῦ συμβουλίου εἰς τμήματα. Τὸ τοιοῦτον οὐδὲν εἶχε τὸ ὑπερβολικόν ἢ προσέβαλλε τὰ δικαιώματα τῆς Πύλης ἢ τοῦ Γ. Διοικητοῦ. Θὰ ἦνε ἀστέιον νὰ τὸ ὑποθέσῃ τις, ἀφοῦ τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν, ἣν ἔχουσι σήμερον οἱ διοικητικοὶ σύμβουλοι, θὰ εἶχον καὶ διὰ τοῦ νομοσχεδίου, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι ἕκαστος αὐτῶν θὰ εἶχε εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν καθηκόντων, τὰ ὅποια ἔχουσι σήμερον ἅπαντες ὁ ἀσυνεσχέπτοντο περὶ τῶν σπουδαιοτέρων ἀντικειμένων, τὰ ὅποια καὶ σήμερον ὑπάγονται εἰς τὴν ἀρμοδιότητά των. 2ον) ἀνεκηρύττομεν ὑπευθύνους τοὺς Γ. Διοικητικούς συμβούλους. Καὶ τίς ἄλλη σωτηριωδέστερα ἀρχὴ τῆς εὐθύνης τῶν ἀρχόντων; Καὶ εἶνε δυνατόν, ἐλλειπούσης ταύτης νὰ προστατευθῶσιν ἀποτελεσματικῶς ἐν χώρᾳ τινὶ τὰ δημόσια συμφέροντα; Ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἀρχῆς ταύτης οὐδόλως προσεβάλλετο ἡ ἐξουσία τοῦ Γεν. Διοικητοῦ ἢ τοῦ Σουλτάνου. Ἰσχυρίζομενός τις τὸ ἐναντίον ὑποτίθεται ὅτι δὲν ἔχει σῶας τὰς φρένας. 3ον) ἀπηγορεύομεν τὴν προσυπογραφήν πάσης πράξεως τοῦ Γεν. Διοικητοῦ παρὰ τοῦ ἀρμοδίου διοικητικοῦ συμβουλίου. Ἰδοὺ τὸ ἐγκλημα τῆς καθοσιώσεως κατὰ τοῦ Σουλτάνου καὶ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ! Πράγματι δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅταν ἡ ὑπογραφή τοῦ Συμβούλου ἦνε ἀναγκαῖα εἰς πᾶσαν πράξιν τοῦ Γ. Διοικητοῦ, οὗτος δὲν δύναται νὰ πράττῃ ὅ,τι θέλει ἐν Κρήτῃ καὶ ἐπομένως ὁ Σουλτάνος διὰ τοῦ Γεν. Διοικητοῦ. Ἀλλ' ὅταν σκεφθῇ ὅτι ἡ ἐποχὴ τοῦ «ὅτι θέλει» παρήλθε ἐκ τῆς Κρήτης καὶ ὅτι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ νέου πολιτεύματος ὁ Γεν. Διοικητὴς δὲν δύναται τὰ πράττῃ ἢ ὅ,τι

τῷ κελεύουν οἱ νόμοι, δύναται ν' ἀρνήσῃ τὸ ὠφέλιμον καὶ ἀναγκαῖον τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ νομοσχεδίου καὶ δύναται νὰ εὐρῃ ἐν αὐτῷ προσβολὴν τινὰ κατὰ τῆς ἐξουσίας τοῦ Γεν. Διοικητοῦ καὶ δι' αὐτοῦ τῆς ἐξουσίας τοῦ Σουλτάνου; Ὅ,τι εἶνε παράνομον, διὰ τοῦ νομοσχεδίου τοῦτου βεβαίως δὲν δύναται νὰ πράξῃ ὁ Γεν. Διοικητὴς. Ἀλλὰ τὸ παράνομον δὲν πιστεύομεν νὰ ἐπιθυμῇ οὐδεὶς Γεν. Διοικητὴς νὰ πράξῃ ἐν Κρήτῃ, πολὺ δὲ ὀλιγώτερον ὁ Σουλτάνος. Τὸ νομοσχέδιον δὲ δὲν ἐπράττε ἄλλο ἢ νὰ καταστήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν των ταύτην πρᾶγμα καὶ νὰ προφυλάξῃ αὐτὴν ἀπὸ πάντων ἀνθρώπινων πειρατμῶν, ὅστις ἠδύνατο νὰ τὴν μεταβάλῃ. Ἐκτὸς ὅμως τούτου, καὶ διὰ τοῦ ὑπάρχοντος Ὁργάν. Νόμου ὁ Γ. Διοικητὴς δὲν δύναται νὰ πράττῃ ὅ,τι τῷ ἀρέσκει. Οὐδέμια σήμερον τῆς Γεν. Διοικήσεως ἐνεργεῖται πράξεις, χωρὶς προηγουμένως νὰ συζητηθῇ ὑπὸ τοῦ Γεν. Διοικητ. συμβουλίου καὶ ν' ἀποφασισθῇ. Ὅ,τι σήμερον γίνεται ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν τοῦ συμβουλίου ἠθέλησεν ἡ πλειονοψηφία τῆς Γεν. Συνελεύσεως διὰ τοῦ νομοσχεδίου, τὸ ὅποιον ἐψήφισε, νὰ γείνηται ὑπὸ ἐνός καὶ νὰ καθιερωθῇ ῥητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου. Τὸ μόνον, τοῦ ὅποιου δὲν συμμετέχει σήμερον τὸ Γεν. Διοικ. Συμβούλιον εἶνε αἱ πράξεις καὶ οἱ διορισμοὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων. Ἀλλὰ τὰς πράξεις ταύτας εὐχαρίστως θὰ ἐξήρει ἐκ τοῦ ὅρου τῆς προσυπογραφῆς ἡ πλειονοψηφία τῆς Συνελεύσεως, ἐάν τὸ νομοσχέδιον συνεζητεῖτο λογικῶς ἐν τῇ Συνελεύσει καὶ δὲν ἀπεκρούετο ἀποτόμως παρὰ τῆς μειοψηφίας αὐτῆς.

Ἀφοῦ ὅμως δυστυχῶς δὲν ἠδυνήθημεν νὰ ἐπιτύχωμεν ὑπὲρ τοῦ νομοσχεδίου τὴν νόμιμον πλειονοψηφίαν, ἦται τῶν 2]3, ἵνα τοῦτο καταστῇ νόμος, τί, ἔπρεπε νὰ πράξωμεν; Νὰ προβῶμεν εἰς τὴν συζήτησιν ἄλλων νομοσχεδίων καὶ κατὰ τὸ τέλος τῶν ἐργασιῶν μας νὰ προσθέσωμεν μετὰ τῶν πέντε περυσινῶν αἰτημάτων μας καὶ τὸ νομοσχέδιον περὶ ἀναδιοργανισμοῦ τοῦ Γεν. Διοικητικοῦ συμβουλίου ἢ νὰ προβῶμεν εἰς τολμηρότερον τι διάθεμα, ὡς ἦτο ἐκεῖνο, εἰς ὃν προέβημεν διὰ τοῦ ψηφίσματός μας; Ἡ κοινὴ γνώμη ἐνέκρινε τὴν τελευταίαν ταύτην πορείαν τῆς πλειονοψηφίας τῆς Γεν. Συνελεύσεως καὶ δὲν ἔχω ἀνάγκην ἐγὼ νὰ τὴν δικαιολογήσω. Νομίζω ὅμως ὅτι εἶνε καλὸν νὰ προσθέσω ὅτι τὸ περὶ Γ. Διοικητ. συμβουλίου ζήτημα ἦτον ἡ τελευταία σάνις σωτηρίας διὰ τὴν Συνέλευσιν δι' ἧς ἐνόμιζε ὅτι ἠδύνατο νὰ ἐκπληρώσῃ ὅπως ὀλίποτε τὴν ἀποστολὴν τῆς. Ἀμα ὅμως καὶ αὐτὴ τῇ διέφυγε διὰ τῆς διαγωγῆς τῶν μουσουλμάνων πληρεξουσίων, ἐσκέφθη ὅτι θὰ ἦτο ἀναξιοπρεπὲς δι' αὐτὴν καὶ ἐπίζημεν διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ τόπου, νὰ ἐξακολουθῇ ἐργασίας φαινομενικῶς καὶ νὰ βλέπῃ ἐαυτὴν ἀσυστόλως ἐμπαιζομένην καὶ τὰ δικαιώματά της ὑπενομεύομενα καὶ καθεκάστην ἐξαφανιζόμενα. Ἀφοῦ οὐτε νόμους ἠδύνατο νὰ συζητῆται καὶ ψηφισθῇ νέους, ὡς γινώσκουσα ὅτι οὗτοι ἠθελον